

Morgengry over USA's baggård

Brandt, Jesper

Published in:
Geografisk Orientering

Publication date:
1985

Document Version
Tidlig version også kaldet pre-print

Citation for published version (APA):
Brandt, J. (1985). Morgengry over USA's baggård. *Geografisk Orientering*, 15(1), 34.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@kb.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

ingen kurver, figurer eller tabeller – måske udgiver-dikteret for at øge læsbarheden. Det havde dog været rart, om bogen kunne have fået en sådan »skole-drejning«, for emnet er aktuelt anvendeligt i skolesammenhænge. Den udmærkede litteraturliste tyder da også på, at forfatteren ønsker at læseren også kunne være en interesseret elev.

Man kan sammenfattende sige, at hæftet er en udmærket indgang til emnet, men ikke nok at bygge nogen undervisning op omkring. Niveaulet er nok gymnasiet; måske folkeskolens ældste klasser.

Peter Strømgaard, seniorstipendiat ved Københavns Universitet.

Morgengry over USA's baggård.

Udg. af Nicaraguakomiteen, Fredensgade 34, st., 8000 Århus C. 64 s., ill., pris kr. 25, 20% rabat w/køb af 20 stk.

Bogen indledes med et kort rids af Nicaraguas udvikling. Med udgangspunkt i en præsentation af sandinisternes udviklingsstrategi skildres den valglov, der har dannet grundlag for valget d. 4. nov. 84. Derefter gennemgås landbrugsudviklingen med vægt på landbrugsreformen 1981, udviklingen af uddannelsessystemet og fagbevægelsens rolle. Forsvarskomiteernes omfattende lokale funktioner beskrives udførligt. De er ikke blot »revolutionens øjne og ører«, men skal garantere den lokale fødevarerfordeling, sikre skoleudstyr og kontrollere de offentlige myndigheder.

Bogens sidste trediedel er præget af de problemer, der knytter sig til den kontrarevolutionære virksomhed og den uerklærede krig som USA fører mod Nicaragua, især via Honduras. Megen plads bruges her på at forklare den særlige historiske baggrund for konflikterne med Moskito-indianerne. Set med nicaraguanske øjne er det ikke det store problem, men det er rimeligt at bruge plads på, i betragtning af den rolle dette problem er blevet tildelt i de vestlige, herunder danske medier.

Bogen slutes med et afsnit om opbygningen af folke-magt i de befriede områder i El Salvador. Umiddelbart kan det opfattes som et fremmedelement i en bog om Nicaragua. Men faktisk understreger det bogens tema: Hvordan den revolutionære proces skaber betingelserne ikke blot for økonomisk fremgang og større social og geografisk lighed, men også for en virkelig demokratisering, baseret på en omfattende folkelig mobilisering. Og dette tema, der nok har sine nicaraguanske særtræk og historiske forudsætninger, men grundlæggende er et alment historisk og geografisk fænomen, forklares godt og forståeligt; bogen er derfor lærerig, både for de mange for hvem en sådan udvikling måske står som noget mystisk, men dragende og tiltalende, men også for de, for hvem det udover at være mystisk også synes politisk frastødende.

Mange myter aflives takket være den meget konkrete beskrivelse, uden at vanskelighederne skjules.

Målgruppen er Gymn/HF, folkeskolens ældste klasser, samt studiekredse, og det forekommer realistisk. Der kan lejes forskelligt materiale (diasserier, plancher og en særlig »Nicaraguakuffert«) knyttet til de enkelte afsnit i bogen.

Bogen er skrevet og udgivet af Nicaraguakomiteen og en brigade, der har været i landet i foråret 1984. Dermed er der ingen tvivl om forfatternes grundholdning til den udvikling, der præger Nicaragua. Det er en klar fordel, fordi den derved engagerer sig i det vigtige og vanskelige spørgsmål, der knytter sig til *hvordan* den revolutionære proces kan gennemføres. En mindre engageret (»afbalanceret«) skildring ville uvægerligt have kredset om spørgsmålet om, hvorvidt udviklingen set ud fra et eller andet dansk synspunkt på, hvad demokrati er, kunne retfærdiggøres.

Men afgørelsen af dette spørgsmål bør retteligt være nicaraguanernes sag.

Oplysningerne, der anvendes i bogen er hovedsageligt indsamlet i foråret 84, så det er flot, at den er kommet så hurtigt. En ekstra korrektur havde dog ikke været af vejen.

Lad mig slutte med at citere den meget smukke og betegnende verdensopfattelse som den nicaraguanske præst og kulturminister Ernesto Cardinal giver udtryk for:

»Jeg har en teori om, at planeten Jorden er et levende væsen, og var det lang tid før der på overfladen viste sig »liv«. Dette levende væsen behøvede ikke arme, ben, mund, hale for at bestå, men kun at gøre sig rund, og dreje rundt om solen. Derefter skabte den sig selv betingelserne for at have organismer på sin overflade og derefter bevidsthed: Os.

Denne store levende krop, planeten, gennemgår i dag en krise, dens eksistens er i fare. Men jeg håber, den vil overleve den krise, at den vil leve, for glad at indgå i stjernehimlen i samorden med de andre beboede planeter, der som den vil have nået befrielsens rige«.

Jesper Brandt, lektor ved Roskilde Universitetscenter.

Karl Erik Balsvig, Bjarne Furhauge, Svend-Ove Rasmussen: »Folkeskolens Atlas«.

Gjellerups Forlag, 1984. Kr. 138.

Det første indtryk af en bog er altid meget vigtigt – også for eleverne i brugersituationen. »Folkeskolens Atlas« har et yderst tiltalende layout, er godt og solidt indbundet og bærer i det hele taget præg af at være et gedigent og gennearbejdet værk.

Atlasset er traditionelt bygget op med hovedvægten på de fysiske kort med alle de kendte signaturer. Herudover indeholder atlasset en lang række detailkort og tematiske kort, ligesom en del historiske kort har vundet indpas. Hertil kommer indholdsfortegnelse, emneregister og navneregister.